

Ändringar till Granhults läroplan.

Det som står med rött läggs till i läroplanen.

A1 finska

Åk 1-Åk 2

Mål och innehåll

I åk 1 är teman som behandlas hälsningsfraser, talen 0-10, färger, kroppen, kläder, hus och rum, skolsaker, djur, frukt, bär, grönsaker, verb (minä-formen), aktuella högtider

I åk 2 är teman som behandlas jag och min familj, talen 0-20, klockan (hela och halva timmar), veckodagar, väder, enkla frågor och svar, verb (minä- och hän-formen), personliga pronomen, mat, motsatsord, aktuella högtider

Åk 3

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet väljs med beaktande av elevernas dagliga omgivning, intressen och aktualitet och utgående från perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften, som t.ex. att hälsa, be om hjälp eller uttrycka en åsikt. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter. Att erbjuda eleven möjlighet att öva sig i att använda finska

också i språkligt mer krävande situationer. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att träna uttal, betoning av ord, satsbetoning, talrytm och intonation.

Eleven lär sig ord och strukturer (t.ex. nominativ, adessiv, inessiv, genitiv, verb (jakande presens), räkneorden 0-20, personliga pronomen, kongruens mellan bestämning och ord, frågor -ko/-kö) i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser och sångtexter.

Eleven tränar uttal (t.ex. o, u)

Eleven lär sig ord i anknytning till hemmet.

Åk 4

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet väljs med beaktande av elevernas dagliga omgivning, intressen och aktualitet och utgående från perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften, som t.ex. att hälsa, be om hjälp eller uttrycka en åsikt. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter. Att

erbjuda eleven möjlighet att öva sig i att använda finska också i språkligt mer krävande situationer. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att träna uttal, betoning av ord, satsbetoning, talrytm och intonation.

Eleven övar sig i enkla, muntliga anföranden.

Eleven lär sig ord i anknytning till Norden, kläder, skolämnen samt rum och interiörer.

Förmåga att producera texter

Eleven lär sig ord och strukturer (t.ex. stadieväxling, presens (nekande och frågande), imperativ (jakande och nekande), räkneord, 0-10000, partitiv singularis, objekt i nekande sats, objekt i partitiv singularis, ablativ. Adessiv, inessiv, essiv vid tidsuttryck. Årstiderna, månaderna, klockslag) i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser, telefonsamtal, textmeddelanden och sångtexter. Eleven bekantar sig med objektsregler i texten.

Åk 5

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet väljs med beaktande av elevernas dagliga omgivning, intressen och aktualitet och utgående från perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften, som t.ex. att hälsa, be om hjälp eller uttrycka en åsikt. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter. Att erbjuda eleven möjlighet att öva sig i att använda finska också i språkligt mer krävande situationer. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att träna uttal, betoning av ord, satsbetoning, talrytm och intonation.

Eleven övar sig i att delta i diskussioner då diskussionsämnet är bekant.

Eleven lär sig använda språket i olika syften. Eleven lär sig uttryck som kan användas i artigt språkbruk.

Eleven lär sig ord och strukturer (tex. jakande imperfekt, infinitiv vid hjälpverb, objekt, objektsform av personliga pronomen, partitiv objekt vid obestämd mängd, inre och yttre lokalkasus, possessivsuffix, ordningstal, essiv vid högtider) i samband med olika typer av texter, som t.ex. berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter. Eleven får möjlighet att öva sig i att använda finska också i språkligt mer krävande situationer.

Eleven lär sig väderstrecken, kroppsdelar, butiksord, sällskapsdjur och ord i anknytning till högtider.

Åk 6

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet väljs med beaktande av

elevernas dagliga omgivning, intressen och aktualitet och utgående från perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften, som t.ex. att hälsa, be om hjälp eller uttrycka en åsikt. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter, som t.ex. kortare berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter. Att erbjuda eleven möjlighet att öva sig i att använda finska också i språkligt mer krävande situationer. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att träna uttal, betoning av ord, satsbetoning, talrytm och intonation.

Eleven lär sig att kommunicera och använda sig av språkliga kommunikationsstrategier. Eleven får möjlighet att öva sig i att använda finska också i språkligt mer krävande situationer.

Eleven använder språket för olika syften, som t.ex. att hälsa, be om hjälp eller uttrycka en åsikt. Eleven lär sig framföra önskemål, förslag och ursäkter och besvara sådana.

Eleven lär sig ord och strukturer (t ex translativ, essiv, tempusformer, **nekande imperfekt, jakande och nekande perfekt** och objekt i satser med känsoverb, **partitiv objekt vid pågående handling, delobjekt**) i samband med olika typer av texter, som t.ex. berättelser, skådespel, intervjuer och sångtexter.

Eleven lär sig ord i anknytning till mat, idrott, europeiska länder, djur, naturen.

Modersmålsinriktad finska

Åk 1 - åk 2

Mål och innehåll

I åk 1 behandlas teman som jag och min familj, årstider, räkneord 0-10, färger, klassrummet, mitt rum, klockan (hela timmar), kroppen, aktuella högtider, enkla frågor och svar, hälsningsfraser, enkla samtal, redogörelser ur verkligheten, alfabetet, personliga pronomen, verb (minä-formen)

I åk 2 behandlas teman som jag och min familj, räkneord 0-20, klassrummet, hus och interiörer, klockan (hela och halva timmar), väder, enkla frågor och svar, motsatsord, bondgårdens djur, grönsaker, rotfrukter, bär, personliga pronomen, verb (minä- och hän-formen), verbet olla i olika personer, frågeord

Åk 3

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor, och om livet i finskspråkiga miljöer Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

Förmåga att kommunicera

Kommunicera, delta i diskussioner och dela med sig av sina erfarenheter kring teman som jag själv och min familj samt teman integrerat med andra läroämnen. **Berätta med stöd av bilder och bildserier.**

Eleven lär sig ord i anknytning till hemmet, närmiljön, cykeln, Finland och kroppen. Eleven lär sig ord inom finska traditioner och högtider.

Olika slags kommunikationssituationer t.ex. samtal i grupp, drama och muntliga anföranden kring valfria ämnen eller böcker.

Berika språket genom språklekar, rim och ramsor och genom att diskutera betydelsen av obekanta ord. **Öva räkneord samt motsatsord och synonymmer.**

Träna vårdat språkbruk i olika kommunikationssituationer och ta hänsyn till sina **medmänniskor**.

Förmåga att tolka texter

Bekanta sig med de vanligaste ordklasserna och böjning av dem samt öka sitt ordförråd genom att läsa, lyssna på och samtala kring texter och bilder i olika genrer (t.ex. finskspråkiga barnböcker) med aktuella teman och teman som anknyter till stoffet i andra läroämnen.

Förmåga att producera texter

Producera olika slags berättande och beskrivande texter.

Fästa uppmärksamhet vid användning av versaler, hela meningar och skiljetecken **samt sammansatta ord**. Öva rättstavningen av dubbelteckning och diftonger.

Åk 4

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

Förmåga att kommunicera

Kommunicera, delta i diskussioner, dela med sig av sina erfarenheter och uttrycka sina åsikter exempelvis kring teman som vänner och fritid samt teman integrerat med andra läroämnen.

Olika slags kommunikationssituationer t.ex. samtal i grupp, drama och muntliga anföranden kring valfria ämnen eller böcker.

Berika språket genom att aktivt arbeta med nya ord och uttryck, t.ex. ämnesspecifika ord och fundera över ordens betydelse. **Nya ord lärs i samband med arbeten om Norden, årstiderna, månaderna, veckodagarna, klockan och skolämnen.**

Använda vårdat språkbruk i olika kommunikationssituationer. Iakttä skillnader mellan formell och informell kommunikation. Bekanta sig med virtuell kommunikation.

Förmåga att tolka texter

Öka sitt ordförråd genom att förklara, jämföra och reflektera över ord.

Läsa, lyssna på, samtala kring och dra egna slutsatser samt bearbeta texter och bilder i olika genrer (t.ex. finskspråkiga barnböcker) med aktuella teman och teman som anknyter till stoffet i andra läroämnen.

Bekanta sig med böjning av verb i imperfekt samt med tidsuttryck.

Förmåga att producera texter

Producera fiktiva texter och faktatexter i presens och imperfekt. Träna styckeindelning.

Befästa rättstavningen av dubbelteckning och diftonger.

Skilja på talspråkliga och skriftspråkliga uttrycksätt.

Lära sig ordningstal, egennamn och generisk beteckning, possessiv suffix och enkla konjunktioner.

Åk 5

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

Förmåga att kommunicera

Kommunicera i olika kommunikationssituationer (t.ex. samtal, diskussion, föredrag) kring aktuella teman och teman integrerat med andra läroämnen.

Träna på att motivera sina åsikter och tankar.

Olika slags kommunikationssituationer t.ex. samtal i grupp, drama och muntliga anföranden kring valfria ämnen eller böcker.

Berika språket genom att aktivt arbeta med nya ord och uttryck, t.ex. ämnesspecifika ord och fundera över ordens betydelse. **Lära sig ord i anknytning till Europa.**

Använda vardat språkbruk i olika kommunikationssituationer. Förstå skillnaderna mellan formell och informell kommunikation.

Bekanta sig med virtuell kommunikation.

Förmåga att tolka texter

Öka sitt ordförråd genom att förklara, jämföra och reflektera över ord och uttryck.

Läsa, lyssna på, samtala kring, dra egna slutsatser, bearbeta och analysera texter och bilder i olika genrer (t.ex. finskspråkig litteratur, **berättelser och faktatexter**) med aktuella teman och teman som anknyter till stoffet i andra läroämnena.

Bekanta sig med böjning av verb i tempusformer.

Bekanta sig med nomenböjning.

Identifiera skillnader i tal- och tal- och skriftspråk t.ex. possessivsuffix.

Förmåga att producera texter

Producera olika slags texter, både fakta och fiktion (**meddelanden, brev, dagbok, dikter**), och reflektera över dem. Befästa användningen av styckeindelning.

Fästa uppmärksamhet vid användningen av tempusformer.

Träna samman- och särskrivning.

Skilja på talspråkliga och skriftspråkliga uttrycksätt.

Lära sig yttre och inre lokalkasus.

Lära sig passiv, samt huvudsats och bisats.

Lära sig pronomen och vanliga partiklar.

Åk 6

I3 Växande språkkunskap: förmåga att kommunicera, förmåga att tolka texter, förmåga att producera texter

Att lära sig att lyssna, tala, läsa och skriva på finska och att behandla olika teman som bl.a. jag själv, min familj, mina vänner, skolan, fritidsintressen och fritidssysslor och om livet i finskspråkiga miljöer. Teman ska också väljas tillsammans. Innehållet ska väljas utifrån intresse och aktualitet och perspektivet jag, vi och vårt samhälle. Att använda språket för olika syften. Att lära sig ordförråd och strukturer i samband med olika typer av texter och att genom text- och ämnesval främja elevernas språkliga utveckling med beaktande av elevernas tvåspråkiga bakgrund och dubbla kulturarv. Att lära sig hitta finskspråkigt material i omgivningen, på nätet, i bibliotek osv. Att ge eleverna möjlighet att träna mera krävande språksituationer.

Förmåga att kommunicera

Kommunicera i olika kommunikationssituationer (t.ex. samtal, diskussion, föredrag) kring aktuella teman och teman integrerat med andra läroämnena.

Träna på att motivera sina åsikter och reflektera över dem.

Olika slags kommunikationssituationer t.ex. samtal i grupp, drama, debatter och muntliga anföranden kring valfria ämnen eller böcker.

Ta del av massmedia.

Berika språket genom att aktivt arbeta med nya ord och uttryck, t.ex. ämnesspecifika ord och fundera över ordens betydelse.

Använda vårdat och situationsanpassat språk i olika kommunikationssituationer. Ta hänsyn till sina medmänniskor i virtuell kommunikation.

Förmåga att tolka texter

Öka sitt ordförråd genom att förklara, jämföra och reflektera över ord och uttryck.

Läsa, lyssna på, samtala kring, dra egna slutsatser, bearbeta och analysera texter och bilder i olika genrer (t.ex. finskspråkig litteratur) med aktuella teman och teman som anknyter till stoffet i andra läroämnen. **Lära sig ord i anknytning till lägerskolan.**

Befästa böjningen av verb i tempusformer.

Träna nomenböjning.

Identifiera skillnader i tal- och skriftspråk t.ex. possessivsuffix, aktiva och passiva verbformer.

Förmåga att producera texter

Producera olika slags sammanhängande texter, både fakta och fiktion, och reflektera över dem. Träna fraser och idiom och använd dem på ett naturligt sätt.

Skilja på talspråkliga och skriftspråkliga uttryckssätt liksom aktiva och passiva verbformer och undersöka ordval.